

توضیح تشنج نوزاد:

تشنج دوره ای از فعالیت غیر طبیعی حسی، حرکتی و یا روانی است که از تخلیه ناگهانی و بیش از حد بار الکتریکی سلول های عصبی مغز ناشی می شود. بعضی از نوزادان در دوران نوزادی حرکات تشنجی از خود نشان می دهند. تشنج دوران نوزادی با تشنج کودکان و بزرگسالان متفاوت می باشد.

علل تشنج نوزاد:

- سکتة مغزی نوزاد
- خونریزی داخل مغزی
- عفونت
- اعتیاد مادر به مواد مخدر
- ناهنجاری مغزی
- اختلالات متابولیک مثل کاهش قند یا کلسیم خون نوزاد
- کمبود اکسیژن به خصوص در زمان زایمان و آسیب به مغز
- افزایش قابل توجه زردی خون

علت بروز تشنج هرچه باشد، باید آن را کنترل کرد. هرچه تعداد موارد بروز تشنج کم تر باشد، پیامدها و عوارض آن کم تر است.

انواع تشنج نوزاد:

حرکات ظریف تشنجی:

- ✓ انحراف افقی چشم ها با یا بدون حرکات پرشی
- ✓ جویدن، ملج ملوچ لب ها یا آبریزش از دهان
- ✓ حرکات دوچرخه ای و بی هدف
- ✓ حالت گرفتن یک اندام
- ✓ آپنه (قطع تنفس)
- ✓ پلک زدن یا خیره شدن

کلونیک:

- ✓ حرکات آهسته یا ریتم دار شامل حرکات صورت یا اندام های فوقانی و تحتانی در یک سمت بدن
- ✓ حرکات پرشی و خشن یک یا دو اندام که به اندام طرف مقابل می رود.

در تشنج یک طرفه معمولا نوزاد هوشیار است

، ولی زمانی که حرکات گسترش پیدا می کند و دو طرف بدن را فرا می گیرد کاهش هوشیاری رخ می دهد.

ادامه انواع تشنج نوزاد:

تونیک:

- ✓ وضعیت محکم و سفت پایدار یک اندام و یا وضعیت نامتقارن تنه یا گردن
- ✓ خم یا باز کردن اندام های فوقانی، گردن و یا تنه در نوزادان نارس

میوکلونیک:

انقباض سریع عضلات در یک اندام یا چند اندام یا تمام بدن

در نوزادان نوعی تکان خوردن تکراری یک یا چند

اندام به همراه گریه کردن ممکن است مشاهده شود

که لرزش (jitterness) نام دارد و با تشنج

متفاوت است.

دانشگاه علوم پزشکی کردستان
بیمارستان سینا کامیاران

پمفلت آموزشی تشنج نوزاد

واحد پرستاری آموزش و پیگیری بیمار

بازنگری سال ۱۴۰۳

منبع: کتاب پرستاری وونگ

چگونه بفهمیم که نوزاد تشنج کرده است؟

در صورت وجود حرکات غیر طبیعی اندام ها، پرش عضلانی، لرزش پلک ها، سفت شدن اندام ها، حرکات شبیه مکیدن یا جویدن در دهان، انحراف چشم ها، توقف تنفس به مدت بیشتر از ۲۰ ثانیه و کبود شدن نوزاد حتما باید سریعا به پزشک یا اورژانس بیمارستان مراجعه کرد .

توجهات مادر پس از ترخیص:

- ❖ توجه به مقدار داروی تجویز شده (اغلب پس از ترخیص داروی ضد تشنج ادامه می یابد)
- ❖ توجه به حرکات مشکوک به تشنج
- ❖ مراجعه به درمانگاه در زمان تعیین شده
- ❖ توجه به تکامل نوزاد و انتظار طبیعی از شیرخوار در مراحل بعدی

عوارض تشنج:

عوارض تشنج بستگی به علت تشنج، جواب آزمایشات، سی تی اسکن و نوار مغز، وزن هنگام تولد و سن حاملگی نوزاد دارد . اگر نوزاد نارس بوده و وزن هنگام تولد او کم باشد و یا جواب سی تی اسکن غیرطبیعی باشد، ممکن است نوزاد در آینده مشکل داشته باشد .

فرق لرزش با تشنج:

- لرزش با حرکات چشمی همراه نیست ولی تشنج حملات چشمی را هم دارد
- حرکات در لرزش معمولا قابل کنترل است ولی در تشنج حرکات شامل تکان های شدید است که با خم کردن اندام قابل توقف نیست
- لرزش به علت حساسیت زیاد نسبت به تحریک ایجاد می شود اما تشنج این طور نیست

تشخیص تشنج نوزاد:

- ✓ سونوگرافی، سی تی اسکن و یا ام آر آی
- ✓ نوار مغز
- ✓ تست های خونی و گرفتن مایع مغزی

درمان:

بسته به نظر پزشک معمولا درمان تشنج نوزاد با داروی ضد تشنج **فنوباریتال** انجام می شود . سایر داروهای ضد تشنج هم ممکن است به صورت کمکی تجویز شود . تعیین وضعیت نوزاد در آینده از نظر تکرار تشنج و یا شدت آسیب مغزی معمولا به راحتی قابل پیش بینی نیست و نیاز به گذشت زمان دارد .